

German Language in the World: Spread, Heritage, Contacts

Vokiečių kalba pasaulyje: paplitimas, paveldas, kontaktai

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title	Code
German Language in the World: Spread, Heritage, Contacts	

Academic staff	Core academic unit(s)
Coordinating: Assoc. Prof. Dr Justina Daunorienė Other: Assoc. Prof. Dr Diana Babušytė	Faculty of Philology, Institute for the Languages and Cultures of the Baltic, Department of German Philology

Study cycle	Type of the course unit
BA	Optional course / individual studies

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
classroom	spring semester	German

Requisites	
Prerequisites: German language skills at the level \geq A2	Co-requisites (if relevant):

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	135	32	103

Purpose of the course unit		
<p>The aim of the course is to introduce students to the linguistic and cultural heritage of the German language and its spread throughout the world, with a particular focus on the Baltic region. Students will learn to understand a composite culture formed over a long period of time and to analyse phenomena in the history of culture and society and their interconnections, focusing on the importance of the German language as a unifying factor. The course will develop analytical, critical and creative thinking, expand intercultural competence, promote the ability to understand, analyse and critically evaluate the language contact phenomena, analyse the influence of the German language on the culture and languages of different countries and its spread in different fields (everyday life, institutions, literary, didactic, scientific texts, religion, etc.). The aim is also to develop the ability to apply the philological knowledge acquired in practice, by carrying out a small independent research project on a chosen topic and presenting it to the audience.</p>		
Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
The students		
- will acquire knowledge about the position and spread of the German language in the world, its varieties, and contacts with other languages, as well as its influence on the cultural and linguistic development of different countries;	Lectures, seminars, reading and analysis of scientific literature, group discussion; classical information methods of teaching (explanation of the main terms and concepts, demonstrations of video and audio materials, presentation of examples, discussion of material);	Active participation in seminars (practical and research assignments), a test during the semester, written and oral presentation of the research project on a selected topic.
- will be able to describe, analyse and explain various phenomena of the German language, comparing them with Lithuanian and other languages, using appropriate terminology and methods;	Research methods (searching for information, analysis of scientific questions, search of solutions, discussion of results in the group); active learning(s) (group work, discussion); action-oriented teaching and learning (group work, discussion); practical tasks;	
- will be able to systematise and analyse	Interactive lectures, seminars, tutorials;	

information from various sources about the countries of the world and the Baltic Sea region, their cultural and linguistic interrelationships, to have discussions on these topics, to identify and discuss similarities and differences, and to evaluate the multicultural, multilingual and multi-confessional contexts of the selected regions;	classical information methods (explanation of main concepts and structures, audio and video materials, presentation of examples, discussion of materials); active learning methods (brainstorming, partner work, group work, discussion);	
- will be able to read and analyse a scientific text in German; to work independently with scientific literature, collect, analyse and summarise theoretical material, apply it practically and present the research results in the group;	Seminars, tutorials, independent work (research-oriented methods, information research, reading and analysis of scientific literature), preparation and presentation of the research project (work with library catalogs, electronic databases, internet and scientific literature);	
- will be able to analyse linguistic phenomena, to discover components and connections between them; to identify a linguistic problem, to systematise and evaluate bibliographic sources and present the collected material, to defend their opinions and draw conclusions;	Active learning methods (brainstorming, partner work, group work, discussion); independent work (research-oriented methods, information research, reading and analysis of scientific literature);	
- learn to work in groups, communicate constructively and creatively, evaluate critically their own work and that of other students; to anticipate future learning, plan time effectively, meet given deadlines and evaluate their academic activities.	Active learning methods (brainstorming, partner work, group work, discussion); independent work (research-oriented methods, information research, reading and analysis of scientific literature); creative tasks for independent work and elaboration of the research project.	

Content	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship	Contact hours, total	Individual work	Tasks for individual work
1. The spread of the German language in the world: its position in the current global context, language policy.	2		0				2	2	Reading and analysis of scientific literature, preparation to answer theoretical questions, preparation for group discussion, practical tasks (references to specific literature sources, the fulfillment of practical tasks in the seminar).
2. Standard German: standardization model, varieties, diglossia, multilingualism, interference.	2		2				4	4	
3. Regional and dialectal varieties of German: Germany, Austria, Switzerland, Italy, Luxembourg, Lichtenstein, etc.	0		4				4	8	
4. German minorities in Europe and in other countries of the world, e.g., in Denmark, Romania, Hungary, Russia, Poland, Namibia, USA, etc.	0		4				4	8	
Test	0		2				2	20	
5. German in the Baltic region: state of the Teutonic Order and its heritage; German as an important part of multilingual society in Livonia and East Prussia; influence of the Reformation era on the educational system and language in the region; linguistic and ethnic situation in the Klaipėda region;	2		2				4	8	Reading and analysis of scientific literature, preparation to answer theoretical questions, preparation for group discussion, practical tasks (references to specific literature sources, the fulfillment
6. German in the Baltic region: heritage of the Baltic Germans in Latvian and Estonian	1		2				3	8	

language and culture; German and its importance in the Baltic region in the 19th-20th centuries.									of practical tasks in the seminar).
7. Language contacts of German in historical context and today: lingua franca (Latin, Greek, French, English, Italian, etc.), integration of borrowings (in German, Lithuanian and other languages): morphology, semantics, phraseology.	2		2				4	8	
8. The linguistic heritage of German: Germanisms in European languages (English, French, Polish, Hebrew, Lithuanian, etc.).	1		2				3	6	
Oral presentation of the research project (during the semester).	0		2				2	0	
Research and analysis of materials for research project and preparation for its oral presentation.	0		0				0	31	
Total	10		22				32	103	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
Active participation in seminars, including completion of assignments and tasks.	30%	During the whole semester	100 % completed tasks: 10 points 80 % completed tasks: 8 points, etc.
Test	35%	After topics 1-4	Open and closed questions. The evaluation will be based on the 10-point scale.
Oral presentation of the research project	35 %	During the semester / At the end of the semester	During the semester, students will choose their research topics and schedule their presentations. Presentations will be evaluated on a 10-point scale according to the following criteria: structure, content, conclusions, coherence, communication and linguistic expression.

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				
The materials of lectures and seminars will be available to students on Moodle (emokymai.vu.lt) based on following required reading sources:				
Ammon, Ulrich	2015	<i>Die Stellung der deutschen Sprache in der Welt</i>		Tübingen: Narr Verlag
Angermann, Norbert, Brüggemann, Karsten	2018	<i>Geschichte der baltischen Länder</i>		Reclam
Bender, Reet / Daunorienė, Justina / Lele-Rozentale, Dzintra	2020	<i>Deutsch(e) im Baltikum // Germanistik für den Beruf. Forum Angewandte Linguistik.</i> Hrsg. Haß, U./ Žeimantienė, V./ Kontutytė, E.	Nr. 64 (p. 21-67)	Frankfurt am Main: Peter lang Verlag
Beyer, Rahel; Plewnia, Albrecht	2019	<i>Handbuch des Deutschen in West- und Mitteleuropa: Sprachminderheiten und Mehrsprachigkeitskonstellationen</i>		Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag
Eichinger, Ludwig M.; Plewnia, Albrecht; Riehl, Claudia Maria	2008	<i>Handbuch der deutschen Sprachminderheiten in Mittel- und Osteuropa</i>		Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag
Eisenberg, Peter	2012	<i>Das Fremdwort im Deutschen</i>		Berlin / New York: De Gruyter
Kiaupa, Zigmantas et al	2000	<i>Baltijos šalių istorija</i>		Vilnius: Kronta
Löffler, Heinrich	2016	<i>Germanistische Soziolinguistik</i>		Berlin: Erich Schmidt Verlag
Plewnia, Albrecht; Riehl, Claudia Maria	2018	<i>Handbuch der deutschen Sprachminderheiten in Übersee</i>		Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag

Riehl, Claudia Maria	2014	<i>Sprachkontaktforschung</i>	Berlin / München / Boston: De Gruyter
Sinner, Carsten	2014	<i>Varietätenlinguistik</i>	Tübingen: Narr Verlag
Zinkevičius, Zigmas	2008	<i>Mažosios Lietuvos indėlis į lietuvių kultūrą</i>	Vilnius: MEL
Recommended reading: Additional literature will be recommended for selected research topics.			

Updated: 10/31/2023

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Vokiečių kalba pasaulyje: paplitimas, paveldas, kontaktai	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Justina Daunorienė Kitas (-i): doc. dr. Diana Babušytė	VU Filologijos fakulteto Baltijos kalbų ir kultūrų institutas, Vokiečių filologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji pakopa (BA)	Pasirenkamasis / individualių studijų dalykas

Igyvendinimo forma	Vykdyimo laikotarpis	Vykdyimo kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	4/6 semestras	Vokiečių kalba

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Mokėti vokiečių kalbą \geq A2 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	32	103

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Dalyku siekiama, kad klausytojai susipažintų su vokiečių kalbos kalbiniu ir kultūriniu palikimu bei jos paplitimu pasaulyje, daugiau dėmesio skiriant Baltijos regionui. Studijuojantieji mokysis suprasti per ilgą laikotarpį susiformavusią sudėtinę kultūrą ir analizuoti kultūros ir visuomenės istorijos reiškinius bei jų sąsajas, koncentruodamiesi į vokiečių kalbos, kaip jungiančio veiksnio, svarbą. Seminarų metu bus ugdomas analitinis, kritinis ir kūrybinis mąstymas, plečiama tarpkultūrinė kompetencija, skatinamas gebėjimas suprasti, analizuoti ir kritiškai vertinti lingvistinių kontaktų reiškinius, analizuojama vokiečių kalbos įtaka kultūrinei ir kalbinei įvairių šalių raidai bei jos paplitimas įvairiose kalbos vartojimo aplinkose (kasdienėje aplinkoje, institucijose, literatūriniuose, didaktiniuose, moksliniuose tekstuose, religijoje ir kt.). Be to, siekiama ugdyti gebėjimą taikyti įgytas filologines žinias praktikoje, savarankiškai atliekant nedidelį tyrimą pasirinkta tema ir jį pristatant klausytojams.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Dalyką išklause studentai: - įgis žinių apie vokiečių kalbos padėtį ir paplitimą pasaulyje, bendrinę vokiečių kalbą ir jos variantus, vokiečių kalbos kontaktus su kitomis kalbomis bei jos įtaką kultūrinei ir kalbinei įvairių šalių raidai; - gebės aprašyti, analizuoti ir aiškinti įvairius vokiečių kalbos reiškinius, gretinti juos su lietuvių ir kitomis kalbomis, tinkamai vartodami terminiją ir taikydami metodus;	Paskaitos, seminarai, mokslinės literatūros skaitymas ir analizė, grupės diskusija; klasikiniai informaciniai metodai (pagrindinių sąvokų, struktūrų paaiškinimai, vaizdo, garso įrašų demonstravimas, pavyzdžių iliustravimas, medžiagos aptarimas); Tiriamieji (informacijos paieška, mokslinės problemos analizė, sprendimo būdo paieška ir rezultatų aptarimas grupėje); aktyvus mokymas(is) (darbas grupėmis, diskusija); praktinės	Darbas auditorijoje per seminarus (praktinių ir tiriamojo pobūdžio užduočių atlikimas), kontrolinis darbas semestro metu ir tiriamojo projekto pasirinkta tema pristatymas raštu ir žodžiu.

- gebės sisteminti ir analizuoti informaciją iš įvairių šaltinių apie pasaulio bei Baltijos jūros regiono šalis, jų kultūrų ir kalbų sąsajas, kelti probleminius šių temų klausimus, nustatyti panašumus ir skirtumus ir jais diskutuoti, vertinti pasirinktų regionų daugiakultūrį, daugiakalbį ir daugiakonfesinį kontekstą;	užduotys; Įtraukiamosios paskaitos, seminarai, konsultacijos; klasikiniai informaciniai metodai (pagrindinių sąvokų, struktūrų paaiškinimai, vaizdo, garso įrašų demonstravimas, pavyzdžių iliustravimas, medžiagos aptarimas); aktyvaus mokymo metodai (minčių lietus, darbas poromis, užduotys grupei, diskusija);
- gebės skaityti ir analizuoti mokslinį tekstą vokiečių kalba; išmoks dirbti savarankiškai su moksline literatūra vokiečių kalba, gebės rinkti, analizuoti teorinę medžiagą, ją apibendrinti ir pritaikyti praktikoje bei pristatyti auditorijai atlikto darbo rezultatus;	Seminarai, konsultacijos, savarankiškas darbas (tiriamieji metodai, informacijos paieška, mokslinės literatūros skaitymas ir analizė), tiriamojo projekto rengimas ir pristatymas (literatūros paieškos būdai: darbas su bibliotekų katalogais, el. duomenų bazėmis, paieška internete ir mokslinėje literatūroje);
- gebės analizuoti reiškinius, išvelgti sudėtinės dalis ir ryšius tarp jų; gebės kelti probleminius klausimus ir dalyvauti diskusijoje; gebės išvelgti lingvistinę problemą, sisteminti ir vertinti bibliografinius šaltinius bei pristatyti surinktą medžiagą, apginti savo nuomonę, pateikti išvadas;	Aktyvaus mokymo metodai (minčių lietus, darbas poromis, užduotys grupei, diskusija); savarankiškas darbas (tiriamieji metodai, informacijos paieška, mokslinės literatūros skaitymas ir analizė);
- išmoks dirbti grupėje, konstruktyviai bendrauti ir kūrybiškai atlikti užduotis, gebės kritiškai vertinti savo bei kitų darbus, numatys tolesnes mokymosi perspektyvas, išmoks planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų (užduotis atlikti laiku) bei vertinti savo akademinės veiklos kokybę.	Aktyvaus mokymo metodai (minčių lietus, darbas poromis, užduotys grupei, diskusija); savarankiškas darbas (tiriamieji metodai, informacijos paieška, mokslinės literatūros skaitymas ir analizė), kūrybiškos savarankiško darbo užduotys ir tiriamojo projekto rengimas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Vokiečių kalbos paplitimas pasaulyje: jos padėtis šiuolaikinės globalizacijos aplinkoje, kalbos politika.	2						2	2	Mokslinės literatūros analizė, pasirengimas atsakyti į teorinio pobūdžio klausimus, pasirengimas grupės diskusijai, praktinės užduotys (nuorodos į konkrečius literatūros
2. Bendrinė vokiečių kalba: standartizacijos modelis, variantiškumas, diglosija, daugiakalbystės formos, interferencija.	2		2				4	4	
3. Regioninis ir tarminis vokiečių kalbos variantiškumas: Vokietija, Austrija, Šveicarija, Italija, Liuksemburgas, Lichtenšteinas ir t.t.	0		4				4	8	
4. Vokiškai kalbančios tautinės mažumos Europoje bei kitose pasaulio šalyse: Danija, Rumunija, Rusija, Namibija, JAV, kt.	0		4				4	8	
Kontrolinis darbas	0		2				2	20	
5. Vokiečių kalba Baltijos regione: Vokiečių ordino valstybė ir jos palikimas; vokiečių kalba kaip daugiakalbės visuomenės dalis Livonijoje ir	2		2				4	8	

Rytprūsijoje; reformacijos laikotarpio įtaka regiono švietimui ir kalbai.									šaltinius ir praktinės užduotys pateikiami seminarų metu)	
6. Vokiečių kalba Baltijos regione: Baltvokiečių palikimas latvių ir estų kalboje ir kultūroje, Klaipėdos krašto kalbinė ir etninė padėtis; Vokiečių kalba ir jos reikšmė Baltijos valstybėse XIX-XXI a.	1		2					3		8
7. Vokiečių kalbos kontaktai istoriniame kontekste ir šiandien: <i>lingua franca</i> kalbos (lotynų, graikų, prancūzų, anglų, italų, t.t.), skolinių integracija (vokiečių, lietuvių ir kitose kalbose).	2		2					4		8
8. Vokiečių kalbos paveldas: germanizmai Europos kalbose (anglų, prancūzų, slovakų, lenkų, hebrajų, lietuvių, t.t).	1		2					3		6
Tiriamąjį projektą pristatymas žodžiu (pristatymai vyks studentų pasirinktu metu semestro metu)	0		2					2		0
Tiriamąjį projektą medžiagos rinkimas, analizė, ir pasirošimas jo pristatymui žodžiu	0		0					0		31
Iš viso	10		22					32	103	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			
Darbas seminarų metu	30 %	Visą semestrą	Atlikus 100 % seminarų užduočių – 10 balų. Atlikus 80 % seminarų užduočių – 8 balai, t.t.
Kontrolinis darbas	35 %	Po nurodytų temų	5 klausimai, į kuriuos studentas turi pateikti atsakymą remdamasis kurso programa. Atsakymai į kiekvieną klausimą vertinami maksimaliai po 2 taškus: 2 – išsamus teisingas atsakymas; 1,5- geriau nei 1 bet prasčiau nei 2; 1 – iš esmės teisingas atsakymas, bet trūksta detalių arba yra nežymių klaidų; 0,5 – iš dalies teisingas atsakymas, yra nemažai turinio klaidų; 0 – atsakymas neteisingas
Tiriamąjį projektą pristatymas (prezentacija) žodžiu	35 %	Semestro metu	Semestro eigoje studentai pasirenka tyrimų temas ir sudaro prezentacijų tvarkaraštį. Pristatymas vertinamas pagal šiuos kriterijus (struktūra, koncepcija, turinys, išvados, minties rišlumas, komunikaciniai aspektai ir kalba) 10 balų sistemoje.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr./tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Paskaitų ir seminarų medžiaga, parengta pagal žemiau nurodytą privalomos literatūros sąrašą, studentams pateikiama VMA (emokymai.vu.lt).				
Ammon, Ulrich	2015	<i>Die Stellung der deutschen Sprache in der Welt</i>		Tübingen: Narr Verlag
Angermann, Norbert, Brüggemann, Karsten	2018	<i>Geschichte der baltischen Länder</i>		Reclam
Beyer, Rahel; Plewnia, Albrecht	2019	<i>Handbuch des Deutschen in West- und Mitteleuropa: Sprachminderheiten und Mehrsprachigkeitskonstellationen</i>		Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag
Bender, Reet / Daunorienė, Justina / Lele-Rozentale, Dzintra	2020	<i>Deutsch(e) im Baltikum // Germanistik für den Beruf. Forum Angewandte Linguistik. Hrsg. Haß, U./ Žeimantienė, V./ Kontutyte, E.</i>	Nr. 64 (21-67 psl.)	Frankfurt am Main: Peter lang Verlag
Eichinger, Ludwig M.; Plewnia, Albrecht; Riehl, Claudia Maria	2008	<i>Handbuch der deutschen Sprachminderheiten in Mittel- und Osteuropa</i>		Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag
Eisenberg, Peter	2012	<i>Das Fremdwort im Deutschen</i>		Berlin / New York: De Gruyter
Kiaupa, Zigmantas et	2000	<i>Baltijos šalių istorija</i>		Vilnius: Kronta

al			
Löffler, Heinrich	2016	<i>Germanistische Soziolinguistik</i>	Berlin: Erich Schmidt Verlag
Plewnia, Albrecht; Riehl, Claudia Maria	2018	<i>Handbuch der deutschen Sprachminderheiten in Übersee</i>	Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag
Riehl, Claudia Maria	2014	<i>Sprachkontaktforschung</i>	Berlin / München / Boston: De Gruyter
Sinner, Carsten	2014	<i>Varietätenlinguistik</i>	Tübingen: Narr Verlag
Zinkevičius, Zigmantas	2008	<i>Mažosios Lietuvos indėlis į lietuvių kultūrą</i>	Vilnius: MEL
Papildoma literatūra			
Nurodoma semestro metu pagal konkrečias seminaro temas ir studentams pasirinkus tyrimo temas.			

Atnaujinta: 2023-10-25